mehel rahakot käes on, maja pidada. Kui mulle kedagi priikoha ja punga täie rublatükisi annaks, tahaksin ma niisama häästi ehk weel mõnusamalt asja toimetada.“

„Kes teab?“ naeratas Tõnis. „Priikoht ja rahakukur üksi ei wõi ka köik teha, kui peremehel tarka aru pääs ei ole, asja nõnda korrale seada, kuda tarwis on. Kes lapsest saadik põllutööd näinud ja teinud, selle meeles näitab asi wäga pisuke, aga siiski on töö ja töö wahel mõni hää sammu wahet. Üks mees, kes oma põldu nii mõtlemata harib, kui oleks ta ise adrasahk, mis mullast läbileikab, ja ial midagi teisite ei taha teha, kuda omast wanematest oli õpinud: ei wõi meie päiwil ial seda kasu saada, kui üks teine, kes targal mõtel aeg-tiiwal kaugemale püab lennata. Iga uudis, mis katsudes wanast parem näitab, tuleb kombeks wõta. Siiski on selgest tõsi, et üks tühja käega põllumees, kes pihust suhu elab, ial seda kasu ei wõi leida, mis teine leiab, kellel rahakopikas abi annab. Sellepärast peaks igaüks, kes pärishobta endale jõuab osta, muret pidama, et mite wiimist kopikat koha eest ei maksaks, waid nii palju järele jätaks, kui tarwis arwab, majapidamist korrale seada. Mida täielikuma rammuga üks peremees majarallitust alustab, seda suuremat kasu leiab ta kohast. — Aga lähme jutu joonele tagasi!“

„Kewade, kus maapind lume kütkest oli peasnud, nägi Jüri rõemuga, et talwe sulad ja lume anged kuskil põllule kahju ei olnud teinud. Ehk kül lopsakas sügisene oras karja söötmata jäänud, siiski näitas mahla-kuu lõpel, kui mõned soead wihmasagarad ja päikese terad

põldu uuest olid elustanud, Jüri rukiwäli palju kenam, kui Sookülа peremeeste põllumaad. Ommetegi oli ühesugune Jumala ilm mõlemaid audunud. „Kartuhwli Jüril on enam õnne kui mõistust!“ rääkis külarahwas isekeskis. „Muld mullaprügiga segatud teeb tema põllul sedasama kui meie sõnnik, ja söötmata jäänud oras on kewade meie orakest ülem.“ — Warem kui teised külamehed oli Jüri kewade sahad jälle põllule wiinud, kui maapinna nii kaugelt taheda leidis, et künd wõimalik oli. „Sest waraest künnist ei saa sa midagi kasu;“ ütlesid Sookülа mehed — „enne kui kordamise ja seemendamise aeg kätte jõuab, kaswab warane künd jälle karjamaaks.“ — „Mis ma sest hoolin,“ kostis Jüri, kõige alwemal korral wõin ma kolmkorda enne seemendamist künda, mis ka põllule kahju ei teeks. Saab muld kewade aegsaste üleskergitud, siis on maal aega päikese paistel aududa ja mõnda wäljaaurada, mis iljemine seemne idud kiduriks teeb. Ja pealegi, kui esimese künni järel äästamisel juurikad teraselt põllult ärakorjatakse ja hunnikusse kokupannakse, siis wõib wähem kui laps äramõista, et seal wähem umbrohtu kaswab, kui neis põldudes, kus seda pisukest waewa ete ei wõetud, waid juurikad kõik maapinda kaswama jäiwad. Mida hoolsamalt meie põldu harime ja umbrohu juurtest puhastame, seda rohkem wõime wilja loota. Umbrohi on põllul oma laps, wilja seeme üks wõeras laps, iga ema pistab rinna lahkemalt oma lapse, kui kaswandiku suhu. Aga sureb oma laps noorelt ja [illegible] rind piimaga pakile, siis on imeja üks kõik, ol[illegible]ma ehk wõerас. Ku